

Različne vesti.

„Edinost“ je nastopila danes svoj XIX. tečaj v prenovljeni in tržaškimi razmeram primernejši obliki. V dolgi dobi svojega izhajanja pridobil si je naš list mnogo zvestih in udanih prijateljev — mnogo je celó takih, ki so mu naročniki že od prvega začetka. Moj temi zvestimi somišljeniki našimi in listom „Edinost“ razvilo se je nekako tako razmerje, kakor da smo člani jedne in iste družine. Ti naročniki so nepremična točka, okoli katere se zbirajo drugi prihajajoči in odhajajoči življi; oni čutijo z nami, oni so vsikdar na naši strani ob žalostnih in veselih dnevih. Do teh se obračamo danes s iskreno prošnjo, da nam ne le ohranijo svoje prijateljstvo, ampak da si prizadevajo nam pridobiti novih prijateljev.

O programu lista menda ne treba govoriti, ker nam ostane isti, stari. In ako že rečemo par besedi v tem pogledu, naglašati nam je le to, da mu bodo vsikdar v prvi vrsti pred očmi koristi slovenskega naroda v okvirju habsburske dinastije ter da nam je iskati prijateljev le tam, kjer jih moramo najti, to je: moj našimi sorodnimi plemeni.

O razredbi lista in njega postopanju pripomniti nam je, da bodemo razpravljali sloherno vprašanje strogo stvarno, vestno izogibajmo se osebnostim. Sploh bodemo omenjali osebe le tedaj, kadar so v tesni, nerazločljivi zvezi s kakim vitalnim vprašanjem za narod naš.

Da ustrezemo z mnogih strani izraženi želji, priobčevali bodemo po jeden krat na teden cene domačih in inozemskih pridelkov na tržaškem tržišču. Borzna in brzojavna poročila o cenah v drugih trgovinskih mestih priobčevali bodemo pa sleherni dan. Bavili se bodemo tudi kolikor mogoče s gospodarskimi in poljedelskimi stvarmi. Iz kratke: trudili se bodemo ustrezati raznovrstnim željam in potrebam svojih čitateljev.

In tako gojimo trdno nado, da se okolo našega lista zberejo vsi dosedanjí prijatelji, a da se njih vrste pomnože s drugimi, novimi.

V obrambo Ljubljanskega „Slovenca“ smo pozvali nedavno, da nam dokaže činjenicami, da smo mi le za las krivi na prestopu nekaternikov k pravoslavni veri. Na ta naš poziv ni bilo odgovora nekoliko dni. V svoji številki z dne 29. m. m. se-le spomnil se je čestiti tovariš na naš poziv, a tem, da je navel neke odstavke iz — „Slovenskega Sveta“. Najpriprostejša logika na svetu nam pravi sicer, da za to, kar piše „Slovenski Svet“, ne more odgovarjati „Edinost“, ali „Slovenec“ g. dopisnik vsiklik vendar smagonsko, češ: tu imaš „Edinost“ svojo „Fuchtel“! Mi pa ponavljamo svojo zahtevo: iz „Edinosti“ nam dokažite, da smo na kateri koli način delali za prestop k pravoslavni veri! Ta zahteva naša je opravičena tem bolj, ker prvotno niste obdolžili samo „Slovenskega Sveta“, ampak ste govorili kar pavšalno o „brezvestnih časnikarjih“ in „pajdaših Slov. Naroda“. Urednik „Slovenskega Sveta“ naj se brani to sam — mi nismo ni poklicani, ni pooblaščeni v to —, nam pa je dolžnost braniti se pred krivičnimi opisovanji. Ker torej ta „Fuchtel“, katero nam je ponudil ljubljanski „Slovenec“ v svoji številki z dne 29. m. m., nikakor ne odgovarja našemu pozivu, vračamo mu jo, sicer uljudno a odločno.

„Silvestrov večer“ „Trž. Sokola“ rjavil je toliko občinstva v Mallyjevo dvorano, da je bila poslednja napolnjena do zadnjega kotička. Vspored se je vršil sijajno razun jednega zbora, ki se je nekoliko ponežilo, čemur pa se ni čuditi, ker so ta večer nastopili skoro sami novinci. Tudi tamburški zbor predstavil se nam je po daljšem presledku in pomnožen z mnogimi novimi močmi-začetniki. Izreden umetniški užitek nam je napravil poznani virtuos na citrah, gospod V. Lavrenčič. S kako slastjo je občinstvo poslušalo mile glasove, ki jih je izvajal iz svojega instrumenta, dokaz mu bo di viharen aplavz po vsej dvorani. Tudi igra „Mutee“ je predstavljala dramatični odsek „Tržaškega

Sokola“ nad vse pričakovanje dobro, tako, da se je občinstvo prav izborno zabavalo. Gospica Vek. Kobalova je kaj lepo deklamovala krašno Stritarjevo pesem „Na Silvestrov večer“, in ko je savršila, dvignil se je zastor in zasrli smo pri čarobnem svitu divno alegorično podobo, predstavljajočo prehod starega leta v novo. Uprav ob 12. uri je starosta „Trž. Sokola“, g. dr. Gustav Gregorin v jedrnatih besedah načrtal delovanje tega društva v minoletem letu naglašajoč dalekosežni pomen sokolske ideje. Občinstvo je čisto prestriglo govornika burnim odobravanjem, kar nam je v dokaz, da je „Sokol“ še vedno ljubljeneč tržaških Slovencev. Po govoru brata staroste razvenili so kozarci, prijatelj je sezal prijatelju v roko vse križem, voščed drug drugemu: veselo novo leto! S tombolo in prosto zabavo završila se je ta prelepa zabava našega „Sokola“. — Tudi v čitalnici in v „Trž. podp. in bral. društvu“ praznovali so Silvestrov večer na prav prišedni način. Tu in tam vladala je bratska ljubav in sloga.

Povodom zadnjega dne leta bila je v jezuitski cerkvi zahvalna pesem. Število po-božnih je bilo ogromno.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je daroval g. Martin Krše 1 gld., da se s tem oprosti noveletnih voščil. — Na „Silvestrovem večeru“ v „Trž. podp. in bralnem društvu“ so nabrali 2 gld. 41.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“ (registrovana zadruga s omenjenim poročtvom) je imela v minoletem mesecu decembru pretečenega leta 8237.72 gld. dohodkov in 8325.30 gld. stroškov. Skupnega novčnega prometa je bilo toraj v imenovanem mesecu 16.563.02 gld. — Za časa obstoja tega edinega našega novčnega zavoda se še ni doseglo v nobenem mesecu toliko novčnega prometa kot v minoletem mesecu. — Naše občinstvo moralo bi se pa še bolj oklepiti tega našega denarnega zavoda. Koliko imamo n. pr. v Trstu ljudij, kateri nosijo svoje novce v nam tuje denarne zavode, čeravno dobivajo tam manjše obresti nego pri naši „Posojilnici in hranilnici“, katera plačuje 4% obresti od hranilnih vlog. Mnogo imamo tudi takih ljudij, kateri si izposojujejo denar proti visokim obrestim pri raznih lahonskih oderuhih — mesto da bi si istega izposojevali pri naši posojilnici! — Omenjamo še, da je prišla izdajati naša „Posojilnica in hranilnica“ pričetkom novega leta tudi glavne deleže po 200 kron (sto gld.), na kar je posebno opozarjati naše mestne in okoličanske veljake. Urad „Tržaške posojilnice in hranilnice“ je v ulici Molin Piccolo št. 1, prvo nadstropje, t. j. v prostorih „Dolalskega podpornega društva“.

Neznaten požar je nastal v hiši št. 48 v ulici Farneto. Hišni ljudje so sami pogasili ogenj še predno so došli gasilci.

Vabilo na plesni venček, katerega priredi plesni odsek „Del. pod. društva“ v soboto dne 6. t. m. v prostorih Mallyjeve dvorane (Via Torrente 16). Začetek ob 8. uri zvečer. Ustopnina za gospode 50 nvč., gospice so proste.

Vreme. Po hudi burji nastalo je v no-deljo sicer mrzlo a tiho lepo vreme, tako, da smo imeli prav lepo noveletno praznike. Gibanje pa mestu bilo je to dni zelo živahno, zlasti pa na Silvestrov večer.

Najnovejše vesti.

Nemiri v Siciliji. Ščoda, nastala vsled izgrediv v Valguarneri, znaša baje jeden milijon frankov.

Iz Palermo. Izgredi po Siciliji se nadaljujejo. V Partoni blizu Trapani so zažgali carinsko hišo. Stražarji so morali ubežati; istotako v Palma girgendi. Posebno veliki izgredi so se vršili v Castelvetro. Vse noč so goreli carinski uradi, koje je zažgalo razjarjeno ljudstvo. Mestno hišo so rešili le z velikim naporom. Denarni zavod stražijo vojaki. Drugega dne so izgredi nekoliko ponehali, a vendar se je bati novih izgrediv, zбоk česar zahtevajo oblasti pomnoženja števila vojakov.

Iz Aten. Dne 31. m. m. vrgli so nepoznani lopovi peklenek stroj na teraso parlamenta. Stroj se je sicer razpočil, a ni napravil posebne škode, ker je imel v sebi le malo dinamite.

Iz Madrida. Španska vlada zahteva od Marokanskega sultana 25 milijonov odškodnine.

Drugi 10 milijonov, katere je potrošila za odpošiljanje v Melilo, se vpišejo v izredno bilancijo.

Iz Londona javljajo, da se ustati v Braziliji dne 31. m. m. vse dan bombardovali glavno mesto republike, Rio de Janeiro. Trdnjave so se energično odavale obstreljevanju. Mnogo meščanov je ubitih, zбоk česar je navladal v mestu velik strah.

Narodno-gospodarske zadeve.

Pretakajte vina!

Kar se pridelava vina v okolici tržaški je navadno za lokalni konsum (površitev), in se proda večinoma po „osmicah“ ali domačih krémah še kot nezrelo vino — kot mošt. Največ vinogradnikov nastavlja svoje osmice koj po trgatvi — drugi ob Božiču, tretji pa o pustu i. t. d. Ker je pa tudi mnogo kmetov okoličanov, kateri hranijo svoj pridelok tje do Velike noči, da celo do drugega leta — to pa posebno domači krémariji — in ker se ne vidi skoro nikjer, da bi se isvajalo jedno najglavnejših del pri kletarstvu t. j. pretakanje vina, hočemo danes o tem spregovoriti par besedi.

Ako ne pijemo vino novo t. j. še kot mošt, tako zahtevamo od istega, da je čisto kot zlato, dosorelo, zdravo. Da pa to dosežemo, da dobimo vino čisto kot ribje oko, ne smemo ga puščati na drožjih, kar se žali-bog v nas le pregosto dogaja, temuč vino moramo izpodtočiti, odstraniti moramo goščobo, katera se vveda na dnu posode, t. j. drožje. Seveda, da dobimo malo manj vina, ako je večkrat pretakamo, ali pomisliti moramo, da dobimo vino čistije, dosorelejše ter stanovitnejše.

V nas pravijo navadno, da se vino samo čisti; to je tudi res, ali gošča se vveda le polagoma in ako pustimo vino na njej, dobi okus po drožjih in drugih tvarinah, katere se nahajajo v njej, kajti pomisliti moramo, da se drožje, puščeno dlje časa na vinu, s č-nejo polagoma raskrojevati.

Da se marsikomu imee vas pohujša vino in da se mu noče izčistiti, je iskati varoka tudi v tem, da ne pretakate skoro nikdar svojih vin.

Sedaj je čas za prvo pretakanje, navadno pred in po Božiču. Pretočite torej svoja vi a, kajti le tako se vam ohrani čista, vam bodo dozorevala; pustite vino se urakom v dotiko, kajti potem se-le se bode jel razvijati oni duh, katerega označujete z izrekom: „Diši kakor roža“. Goščobo pa, drožje, lahko daste na drugo vino, na takosvani „škarve“ ali „žonto“, katera bode potem tudi boljše vsakdanja pijača.

Ali vino se ne pretaka samo jedenkrat na leto, temuč tri do štirikrat. S takim ravnanjem odstranite, kar bi bilo štetli, saj jednega izmed onih velikih pogreškov, kateri se nahajajo v kletarstvu na Tržaškem.

IV. S. Tojačev.

Tržne cene.

(Cene se razumejo na debele in a carino vred.)

	Cena od for.	do for.
Kava Moca	100 K. 176.—	148.—
Ceylon Plant. fina	182.—	184.—
„ Perl	188.—	192.—
Java Malang	164.—	166.—
Portorico	179.—	182.—
Java Malang	164.—	166.—
Guatemala	164.—	165.—
San Domingo	164.—	68.—
Malabar Plant.	180.—	182.—
„ native	170.—	172.—
Laguayra Plant.	176.—	180.—
„ native	170.—	172.—
Santos najfiniji	159.—	162.—
„ srednje fini	155.—	157.—
„ ar-dnji	152.—	154.—
„ ordinari	142.—	145.—
Rio oprani	172.—	175.—
„ n-jfiniji	156.—	158.—
„ srednji	150.—	152.—
Skladnice: Mt. et. 702:0.		
Sladkor Centrifugal i. vrste	100 K. 35.—	35.95
Concasse	36.50	37.—
v glavah	37.50	38.—
razkosani	38.—	38.25
Skladnice: Mt. et. 5000.		
Šč italijanski fini	100 K. 19.—	19.50
„ srednji	18.25	18.50
Japan fini	17.75	—
„ srednji	15.75	—
Rangon extra	15.—	15.25
I.	14.—	14.25
II.	12.—	12.25
Petrolej ruski v sodih	18.—	—
„ v zabojih od 29 kil.	5.75	—
Olje italijan-ko najfinije	100 K. 60.—	64.—
„ srednjeljno	52.—	64.—
bombažno, amerik.	42.—	46.—
dalmatinsko	41.—	42.—
Limoni Mesinski	zaboj 4.—	4.50
Pomaranče	4.—	4.50
Mazdeljal Dalmatinski	100 K. 63.—	64.—
„ Bari	66.—	68.—
Pinjoli	80.—	82.—

Božič Dalmatinski	—	—
„ Puljski	7.75	8.—
Šmoke Puljske	11.50	12.—
„ Grška v venci	13.—	14.—
Sultanina	30.—	34.—
Vamperli	22.—	24.—
Otvoče	25.—	26.—
Polenovke srednje velikosti	39.—	40.—
„ velike	36.—	37.—
„ male	40.—	41.—
Slaniki v velikih sodih	14.50	—
„ v „	5.50	—

Domači pridelki.

Pišol: Koks	100 K. 10.—	25.—
Mandeloni svetlorudeči	9.—	9.25
temnorudeči	—	—
bohinjski	9.50	9.75
kanarček	—	—
beli veliki	10.50	11.—
„ mali	7.25	7.50
zeleni, dolgi	—	—
„ okrogli	—	—
mešani, hrvaški	5.50	5.75
„ istajski	6.50	6.75
Maslo fino štajersko	85.—	92.—
Ječmen št. 10	9.25	9.50
„ 9	9.75	10.—
„ 8	11.—	11.25
Želje kranjsko	6.25	6.75
Repa	5.25	5.50
Krompir, štajerski	2.50	2.75
Proso, kranjsko	9.25	—
Leča, kranjska	13.—	—
Špeh ogerški	52.—	53.—
Mast ogerška	59.—	60.—

Trgovinski promet v Trstu leta 1892.

(Iz statističnih podatkov zbornice v Trstu).

Uvoz:	
po južni železnici	4,637,385 met. stot.
po državni železnici	1,040,816 „
po cesti	979,458 „
Vkupno	6,657,659 „
Izvoz:	
po južni železnici	3,522,676 „
po državni železnici	1,209,927 „
po cesti	73,977 „
Vkupno	4,806,580 „
Skupni promet se kaže za 73,517 met. stot. manj nego v letu 1891.	
Prispelo je v letu 1892:	
parobrodov 3,060	1,410,027 ton
drugih ladij (jadrenic)	(vsaka tona po 10 m. st.)
Odploje je:	
parobrodov 3,510	1,376,74 met. stot.
drugih ladij 3105	—
Promet po morju kaže:	
veči uvoz za 81,080	v primeri z letom 1892.
„ izvoz za 93,137	—

Trgovinski brzojavi.

Budapest. Pšenica za spomlad 7.47—7.49, za jesen 7.70—7.72. Kurza stara 5.25—5.35, nova 4.50 do 4.80 za maj; za juni 4.97—4.99. Oves za spomlad 6.72—6.74.

Pšenica nova od 77 kila f. 7.35—7.40, od 78 kila f. 7.5—7.55, od 79 kila f. 7.55—7.60, od 80 kila f. 7.60—7.70, od 81 kila f. 7.70—7.75, nova 5.55—5.75; ovs novi 6.70—7.20.

Ječmen 6.55—9.25; proso 4.30—1.70; pšenica se je pridno ponujala. Popravljanje žitvahno, cene trdne. Prodalo se je 30,000 metrcv. 2—5 avč. dražje od večeraj. Z drugimi vrstami žita mala kupčija, cene nespremenjene. (Vreme lepo).

New-York. Moka 2.20.

Buda-Pest. Spirit 5.50—16.

Vratišlava Spirit 50° po 47.90—70° po 28.50.

Havre. Kava Santos good average 108.75, za april 100.50.

Hamburg. Santos good average za januar in mare 82, maj 80.75.

Dunajska borza 30. decembra 1892.

	včeraj	danes
Drjavni dolg v papirju	97.45	97.60
„ v srebru	97.90	97.40
Avstrijska renta v slatu	118.40	118.50
„ v kronah	98.80	98.50
Kreditne akcije	346.40	348.—
London 10 Lst.	124.60	124.60
Napoleoni	9.91 1/2	9.92
100 mark	61.20	61.20
100 italj. lir	44.—	3.90

Javna zahvala.

Za olepšanje altarja Matere Božje v farni cerkvi v Senoždih nabrali so za nebeško Mater vsoti nje-i otroci lepo svoto 58 kron in ta denar meni v porabo izročili.

V imenu Marijinom se jim za ta dar lepo zahvaljujem, posebno se nabiraki Agati Prhove in vsem darovalcem. Ta dar naj kot prva majnikova svetlica stoji še več takih svetlic.

V Senoždih, 30. decembra, 1892.

Anton Kocijančič kaplan.

SVOJI K SVOJIM!

Ivan Debelak, via Benvenuto št. 1 v Trstu jedilnega blaga, katero prodaja na drobno in debelo kolikor v mestu toliko na deželo proti povzetju. Priporočajo se si občinstvu zagotavlja pošteno in vestno postrobo. 1—52

Gostilna „Al Telegrafo“, Piazza Dogana št. 2 toči istrsko vino po 28 nvč. belo po 32 nvč. V družine po 26 nvč. od lednega litra vitje. Izborna kuhinja. Sprjemajo se naročila na obede in večerje po zmernih cenah. Podpisani se nadeja torej, da ga bodo gostje obiskovali v velikem številu. Udani V. Covacich.

Največji slovenski tednik

„SOČA“

s priloga „Primorec“ in „Gospodarski List“ v „Goriški tiskarni“ Andr. Gabrčič v Gorici stane celo leto 4 gld. 40 kr. — „Primorec“ izhaja vsak drugi petek in stane sam 8 kr. na leto. — „Gospodarski List“ izhaja enkrat na mesec in stane sam 1 gld. 20 kr. na leto.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Trstu v tobakarnah g. M. Lavrenčiča nasproti velike vojašnice in g. J. Pipana v ulici Ponte della Fabra.